



Република Србија  
**РЕПУБЛИЧКА КОМИСИЈА ЗА  
ЗАШТИТУ ПРАВА У ПОСТУПЦИМА  
ЈАВНИХ НАБАВКИ**  
Бр. 4-00-318/2016  
Датум, 31.03.2016. године  
Београд

Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки (у даљем тексту: Републичка комисија), одлучујући о захтеву за заштиту права подносиоца захтева „Fly Fly Travel“ д.о.о. Београд, ул. Кнез Михаилова бр. 30/2, чији је пуномоћник адвокат Коста Нађ из Београда, ул. Др Драгослава Поповића бр. 7, поднетом у отвореном поступку јавне набавке услуга – услуге резервације и обезбеђења авио карата, ради закључења оквирног споразума, ЈН бр. ОП 1/2016-11, за који је позив за подношење понуда објављен на Порталу јавних набавки дана 09.02.2016. године, наручиоца Ватерполо савез Србије, Београд, ул. Сметанина бр. 2, у већу састављеном од председнице Републичке комисије Хане Хукић, као председнице већа, те чланице Републичке комисије Весне Гојковић Милић, као чланице већа и чланице Републичке комисије Јасмине Милековић, као чланице већа, на основу члана 139. и 146. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“ број 124/2012 и 14/2015; у даљем тексту: ЗЈН), на седници одржаној дана 31.03.2016. године, донела је:

#### РЕШЕЊЕ

**УСВАЈА СЕ** захтев за заштиту права подносиоца захтева „Fly Fly Travel“ д.о.о. Београд и **ДЕЛИМИЧНО ПОНИШТАВА** отворени поступак јавне набавке услуга – услуге резервације и обезбеђења авио карата, ради закључења оквирног споразума, ЈН бр. ОП 1/2016-11, за који је позив за подношење понуда објављен на Порталу јавних набавки дана 09.02.2016. године, наручиоца Ватерполо савез Србије, Београд, у делу израде конкурсне документације.

**ОБАВЕЗУЈЕ СЕ** наручилац Ватерполо савез Србије, Београд, да подносиоцу захтева „Fly Fly Travel“ д.о.о. Београд, надокнади трошкове поступка заштите права у износу од 157.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема овог решења.

#### Образложење

У предметном отвореном поступку јавне набавке услуга – услуге резервације и обезбеђења авио карата, покренутом ради закључења оквирног споразума, ЈН бр. ОП 1/2016-11, проценсне вредности у износу од 20.000.000,00 динара, за који је позив за подношење понуда објављен на Порталу јавних набавки дана 09.02.2016. године, наручиоца Ватерполо савез Србије, Београд (у даљем тексту: наручилац), заинтересовано лице „Fly Fly Travel“ д.о.о. Београд (у даљем тексту: подносилац захтева), поднело је захтев за заштиту права који је примљен код наручиоца дана 07.03.2016. године.

Захтев за заштиту права је поднет у фази пре истека рока за подношење понуда, а истим је подносилац захтева оспорио садржину конкурсне документације у делу који се односи на додатне услове за учешће у предметном поступку јавне набавке, у ком

смислу је указао да додатни услов, прописан на начин који подразумева да је понуђач у 2015. години имао обрађених најмање 20 групних спортских путовања, представља дискриминацију потенцијалних понуђача и ограничење конкуренције за учешће у предметној јавној набавци. Како је подносилац захтева истакао, наручилац је захтевом да обрађена групна путовања буду спортска, учинио повреду одредаба ЗЈН те на наведени начин ограничио конкуренцију, будући да се, како је истакао, спортска путовања не разликују од осталих групних путовања. Такође, подносилац захтева је навео да је наручилац без аргументоване потребе одредио број 20 као оптималан број реализованих групних спортских путовања у 2015. години за процену способности и капацитета понуђача да изврши услуге које су предмет набавке, те да тако постављен додатни услов није у логичкој вези са предметом јавне набавке.

Подносилац захтева је предложио да се усвоји поднети захтев за заштиту права. Такође, подносилац захтева је определио трошкове поступка заштите права у укупном износу од 157.000,00 динара, од којих 120.000,00 динара на име плаћене таксе за поднети захтев за заштиту права, те износ од 37.000,00 динара на име трошкова ангажовања адвоката за састав захтева за заштиту права.

Ради одлучивања о захтеву за заштиту права, наручилац је дана 11.03.2016. године доставио Републичкој комисији комплетну документацију о предметном поступку јавне набавке у оквиру које је доставио и одговор на захтев за заштиту права.

Републичка комисија је, испитујући основаност предметног захтева за заштиту права, а након прегледа достављене документације о предметном поступку јавне набавке, одлучила као у стању првом диспозитива овог решења из следећих разлога:

Републичка комисија је разматрала навод подносиоца захтева којим је оспорио конкурсну документацију у погледу начина дефинисања додатног услова за учешће у поступку јавне набавке, односно да додатни услов, прописан на начин који подразумева да је понуђач у 2015. години имао обрађених најмање 20 групних спортских путовања, представља дискриминацију потенцијалних понуђача и ограничење конкуренције за учешће у предметној јавној набавци.

Увидом у конкурсну документацију предметног поступка јавне набавке, Републичка комисија је констатовала да је наручилац, у делу „Додатни услови за учешће из члана 76. ЗЈН“ на страни 20/33, под тачком 4. прописао додатни услов на начин да је понуђач у 2015. години имао обрађених најмање 20 групних спортских путовања, док је као доказ испуњености истог наручилац прописао да понуђачи у склопу популе достављају спецификацију на меморандуму са најмање 20 обрађених групних спортских путовања током 2015. године, са навођењем авио компаније, детаљном спецификацијом путовања и свим осталим релевантним подацима, док је у напомени наведено да ће комисија непосредним контактом са авио компанијама проверити тачност података.

Приликом разматрања предметног захтева за заштиту права, Републичка комисија је узела у обзир и аргументацију наручиоца изнету у Одговору на захтев за заштиту права, а у коме је у вези неопходности прописивања додатног услова на наведени начин истакао да су неосновани наводи подносиоца захтева о обзиром да постоји већи број специфичности када су у питању групна спортска путовања у односу на остала групна путовања, а које се односе на заједнички пртљак саме спортске групе (спортска опрема и реквизити), те на специфичне безбедносне услове као и специјалан третман за поједине спортске реквизите. У вези дела навода којим је подносилац захтева указао да је наручилац без аргументоване потребе одредио број 20 као оптималан број реализованих групних спортских путовања у 2015. години, наручилац је истакао да по категоризацији Министарства омладине и спорта Републике



Србије спада у савез прве категорије, те да само он има у просеку од 10 до 15 групних путовања у оквиру једне године тако да наведени услов одговара његовим потребама.

Чланом 10. став 1. ЗЈН прописано је да је наручилац дужан да у поступку јавне набавке омогући што је могуће већу конкуренцију, док је у ставу 2. прописано да наручилац не може да ограничи конкуренцију, а посебно не може онемогућавати било којег понуђача који учествује у поступку јавне набавке неоправданом употребом преговарачког поступка, нити коришћењем дискриминаторских услова, техничких спецификација и критеријума.

Чланом 12. став 1. ЗЈН прописано је да је наручилац дужан да у свим фазама поступка јавне набавке обезбеди једнак положај свим понуђачима, док је ставом 2. прописано да наручилац не може да одређује услове који би значили националну, територијалну, предметну или личну дискриминацију међу понуђачима, нити дискриминацију која би произишавила из класификације делатности коју обавља понуђач.

Чланом 76. став 1. ЗЈН прописано је да наручилац у конкурсној документацији одређује додатне услове за учешће у поступку јавне набавке.

Чланом 76. став 2. ЗЈН прописано је да наручилац у конкурсној документацији одређује додатне услове за учешће у поступку јавне набавке у погледу финансијског, пословног, техничког и кадровског капацитета увек када је то потребно имајући у виду предмет јавне набавке, док су чланом 77. став 2. ЗЈН предвиђени докази којима се може доказати испуњеност услова из члана 76. став 2. ЗЈН.

Чланом 76. став 6. ЗЈН је прописано да наручилац одређује услове за учешће у поступку тако да ти услови не дискриминишу понуђаче и да су у логичкој вези са предметом јавне набавке.

Републичка комисија указује да додатне услове наручилац, сходно одредби члана 76. став 2. ЗЈН, одређује увек када је то потребно имајући у виду предмет јавне набавке, док став 6. истог члана прописује да начин на који исти могу бити одређени мора бити такав да не дискриминише понуђаче, те да је у логичкој вези са предметом јавне набавке. Смисао наведене норме јесте да се наручиоцу омогући дефинисање услова чија ће испуњеност подразумевати да он, приликом избора понуде, изабере понуду оних понуђача који би, сходно својим капацитетима могли успешно да реализују уговор који буде закључен. Могућност дефинисања истих, међутим, закон ограничава на начин који подразумева да је наведено дозвољено уколико је то потребно имајући у виду предмет јавне набавке, а што, заправо, подразумева да наручилац мора учинити извесним оправданост присуства прописаних додатних услова у сваком конкретном поступку јавне набавке. Дакле, у одређивању додатних услова за учешће у предметном поступку, наручилац пре свега полази од својих објективних потреба, те повезаност истих са предметом јавне набавке.

Наиме, имајући у виду да прописивање додатних услова има за циљ доказивање способности понуђача да, с обзиром на карактеристике сваког конкретног предмета јавне набавке, у истој учествују, односно да су способни да реализују конкретан уговор о јавној набавци, уколико им исти буде додељен, то подразумева да наручилац као субјект који спроводи јавну набавку, дакле припрема конкурсну документацију за предметни поступак, мора знати сврху прописивања захтева које морају испунити сви понуђачи како би учествовали у конкретном поступку јавне набавке. Дакле наручилац је дужан да приликом одређивања свих захтева у предметној конкурсној документацији, као у конкретном случају и додатног услова прописаног на начин да је понуђач у 2015. години имао обрађених најмање 20 групних спортских путовања, води рачуна да исти буде у логичкој вези са предметом јавне набавке, односно да је исти заиста неопходан за реализацију конкретне јавне набавке.



Свако одступање од испуњења ове обавезе од стране наручиоца указује на дискриминацију одређених понуђача на основу услова за учешће у поступку јавне набавке, који немају реално упориште у потребама наручиоца и с тим у вези, ограничавање конкуренције, односно онемогућавање учествовања оних понуђача који би иначе могли равноправно да конкуришу за реализацију предметне набавке. У том смислу, ЗЈН изричито забрањује ограничавање конкуренције међу понуђачима коришћењем дискриминаторских услова од стране наручиоца. С друге стране, остваривање начела једнакости понуђача је основни предуслов за обезбеђивање конкуренције у поступцима јавних набавки. У том смислу, наручиоци су обавезни да током трајања поступка јавне набавке обезбеђују једнак третман понуђачима на тај начин што неће својим радњама у поступку доводити одређене понуђаче у привилегован положај у односу на друге.

Наиме, из прописаног додатног услова на наведени начин, те навода из захтева за заштиту права у делу који се односи на указивање подносиоца захтева да је наручилац, захтевом да обрађена групна путовања буду спортска, учинио повреду одредаба ЗЈН те на наведени начин ограничио конкуренцију, будући да се, како је истакао, спортска путовања не разликују од осталих групних путовања, те из аргументације наручиоца из достављеног Одговора на захтев за заштиту права у вези разматраног дела навода, а у коме је истакао да су неосновани наводи подносиоца захтева с обзиром да постоји већи број специфичности када су у питању групна спортска путовања у односу на остала групна путовања, а које се односе на заједнички пртљак саме спортске групе (спортска опрема и реквизити), те на специфичне безбедносне услове као и специјалан третман за поједине спортске реквизите, Републичка комисија је оценила да је наручилац у конкретном случају оправдао објективну потребу за прописивањем предметног додатног услова у разматраном делу на наведени начин.

Наиме, у конкретном случају, аргументацијом приложеном у Одговору на захтев за заштиту права, наручилац је пружио довољно основа за став о потреби за испуњењем оспореног додатног услова, у смислу потребе да понуђачи докажу да имају одређени број реализованих групних путовања спортског карактера, а с обзиром на околност да је исту правду сходно специфичностима конкретне набавке.

На основу свега наведеног, по оцени Републичке комисије, поменути додатни услов у делу у коме је наручилац прописао захтев да реализована групна путовања буду спортска је у логичкој вези са предметом конкретне јавне набавке, те у конкретном случају произилази да наручилац прописивањем истог није дискриминисао понуђаче нити неоправдано ограничио конкуренцију међу понуђачима, због чега је навод подносиоца захтева у наведеном делу оцењен као неоснован.

Надаље, у вези дела навода подносиоца захтева којим је оспорио наведени додатни услов у смислу да је наручилац без аргументоване потребе одредио број 20 као оптималан број реализованих групних спортских путовања у 2015. години за процену способности и капацитета понуђача да изврши услуге које су предмет набавке, те да тако постављен додатни услов није у логичкој вези са предметом јавне набавке, из изнете аргументације наручиоца у Одговору на захтев за заштиту права, а у коме је у вези наведеног наручилац указао да је своју потребу за прописивањем захтева да понуђачи докажу да су у 2015. години имали обрађених најмање 20 групних спортских путовања дефинисао с обзиром да као савез прве категорије по категоризацији Министарства омладине и спорта Републике Србије има у просеку од 10 до 15 групних путовања у оквиру једне године, Републичка комисија налази да, иако се навод подносиоца захтева не темељи на аргументацији на основу које би могао да следи



несумњив закључак о дискриминаторском карактеру додатног услова у разматраном делу, аргументација наручноца не пружа довољан основ за закључак о оправданости присуства, те начина дефинисања наведеног додатног услова у делу захтева који се односи на потребу да понуђачи докажу да су само у 2015. години имали обрађених најмање 20 групних спортских путовања

У конкретном случају, како из утврђених околности произилази, не следи несумњив закључак да је предметни додатни услов у разматраном делу предвиђен у нивоу који би омогућио селекцију само оних понуђача који поседују капацитете неопходне за реализацију конкретне јавне набавке, а што је разлог и циљ предвиђености додатних услова у поступку јавне набавке. Аргументацијом пруженом у Одговору на поднети захтев за заштиту права, наручилац, наиме, није пружио довољно основа за став о потреби за испуњењем оспореног додатног услова у делу који се тиче захтева за најмање 20 реализованих путовања и то само у 2015. години, будући да, иако је своју потребу правдао аргументацијом да као савез прве категорије по категоризацији Министарства омладине и спорта Републике Србије има у просеку од 10 до 15 групних путовања у оквиру једне године, није аргументовано указао на смисао прописивања захтеваног односа између прописаног броја обрађених групних спортских путовања и релевантног временског периода од једне године за доказивање испуњености истог, те је, с обзиром на предмет као и сврху и циљ конкретне јавне набавке по оцени Републичке комисије исти у наведеном делу постављен тако да представља повреду одредаба чланова 10. и 12. ЗЈН, а у вези са одредбом члана 76. став 6. ЗЈН.

Наиме, дефинисањем наведеног захтева за потребом обрађених 20 групних спортских путовања, уједно реализованих само у 2015. години, наручилац је неоправдано ограничио конкуренцију, будући да ни аргументацијом изнетом у Одговору на захтев за заштиту права није образложио објективност потребе те јасну логичку везу са предметом јавне набавке прописивања наведеног додатног услова, а у смислу везе између захтеваног капацитета, дакле обрађених минимум 20 групних спортских путовања и дефинисаног периода релевантног за доказивање истог, односно реализованих само у 2015. години, са становишта објективне и логичке повезаности истог са конкретном јавном набавком.

Сходно наведеном, Републичка комисија је разматрани део навода подносиоца захтева оценила основаним, те донела одлуку као у ставу I диспозитива решења.

Постулајући у конкретном случају, Републичка комисија је утврдила да наручилац није израдио конкурсну документацију ради спровођења предметног поступка јавне набавке на начин који би био у потпуности у складу са одредбама ЗЈН, и то у делу прописивања додатног услова на описани начин, будући да је захтевом за обрађених минимум 20 групних спортских путовања реализованих само у 2015. години, исти поставио на начин којим је ограничио конкуренцију те учинио дискриминацију потенцијалних понуђача у предметном поступку јавне набавке.

С обзиром на наведено, Републичка комисија налази да наручилац може да отклони наведене недоследности у конкурсној документацији и кроз измене исте, тако да их на прикладан начин доведе у везу са предметом јавне набавке и сходно својим објективним потребама те сврхом дефинисања истих.

Наручилац је дужан да, након пријема ове одлуке, измени конкурсну документацију у делу прописаног оспореног додатног услова, а у ком смислу је потребно ускладити захтевани број обрађених групних спортских путовања и релевантан временски период за доказивање испуњености истог, водећи притом рачуна о потреби коју има, имајући у виду предмет конкретне јавне набавке, а на начин који не дискриминише понуђаче и који је у логичкој вези са предметом јавне набавке, чиме

ће понуђачима омогућити припремање прихватљивих понуда како је и кооплаговано овим решењем Републичке комисије. Такође, наручилац је дужан да одреди и примерни рок за припрему и подношење понуда, а у складу са одредбама ЗЈН.

Чланом 156. став 3. ЗЈН прописано је да ако је захтев за заштиту права основан, наручилац мора подносиоцу захтева за заштиту права на писмени захтев надокнадити трошкове настале по основу заштите права.

Имајући у виду цитирану законску одредбу, те околност да је, по оцени Републичке комисије, предметни захтев за заштиту права подносиоца захтева основан, то је Републичка комисија о захтеву за накнаду трошкова, сходно члану 156. став 8. ЗЈН и тарифном броју 37. став 1. и 2. и тарифног броја 40. став 1, а у вези са тарифним бројем 13. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката ("Сл. гласник РС" бр. 121/12; у даљем тексту: Тарифа) утврдила да подносиоцу захтева припада право на накнаду трошкова поступка заштите права у укупном износу од 157.000,00 динара, а с обзиром на процењену вредност предметне јавне набавке која износи 20.000.000,00 динара. Призната је накнада трошкова на име уплаћене таксе за поднети захтев за заштиту права у износу од 120.000,00 динара, као и трошкови на имс ангажовања адвоката, по пуномоћју приложеном у списима предмета, за састав захтева за заштиту права у траженом износу од 37.000,00 динара.

На основу изложеног Републичка комисија је донела одлуку као у ставу II диспозитива овог решења.

Напомињемо да је наручилац дужан да, на основу одредбе члана 160. став 1. и 157. став 7. ЗЈН, поступи по наводима Републичке комисије садржаним у овој одлуци у року од 25 (двадесетпет) дана од пријема решења.

Сходно одредби члана 168. став 1. тачка 5. ЗЈН, пиштави су уговори о јавној набавци закључени противно одлуци Републичке комисије.

#### **ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:**

Против одлуке Републичке комисије не може се изјавити жалба.

Против одлуке Републичке комисије може се тужбом покренути управни спор пред Управним судом у року од 30 дана од дана пријема одлуке.

ПРЕДСЕДНИЦА ВЕЋА

Хана Хукић

Доставити (по ЗУП-у):

- 1) наручиоцу: Ватерполо савез Србије, Београд, ул. Сметанина бр. 2;
- 2) подносиоцу захтева: „Fly Fly Travel“ д.о.о. Београд, ул. Кнез Михаилова бр. 30/2;
- 3) пуномоћнику подносиоца захтева: адвокат Коста Нађ, ул. Др Драгослава Поповића бр. 7, Београд.